

László Noémi
NONÓ

ERDÉLYI HÍRADÓ
Előretolt Helyőrség
Kolozsvár 1995

Előretolt Helyőrség Könyvek

Kiadja az
ERDÉLYI HÍRADÓ Könyv- és Lapkiadó
Kolozsvár
Felelős kiadó: **Szócs Géza**

©László Noémi, 1995

Csupán a múlt évszakok
örökké hulló függönyén keresztül
áttetsző buborék árnyékában
mehúzván magamat igyekszem
nem létezni s néha föleszmélek
úgy kéne összefűzni igaz szavakat
hogy tisztaságuk hűvös visszfényében
a látomások felragyogjanak.

Álom küszöbén
ül a vers
és ébrenléttel ámít,

de ébren be nem
járhatod
a szó gyerekszobáit.

Tükrödben nem
bomolhat el
a szóródó idő,

te senki földjén
röpködő
hamis szitakötő.

Belőled bújtak világra
a hangok, mint a forrás.
Hozzád jártak pihenni
— félszeg gyónás —
majd szédülés: szünettelen,
esztelen-ájult forgás
magad körül;
az idő rád hull
áldott fekete köntösül,
és nincs erőd
köszönni se, hisz
minden forrás meghal egyszer,
távoli csengő xilofon:
elkeveredik a kövekkel.

Te vagy a meg nem élt
és el nem játszott bizonyosság,
nehéz boroknak fénye az alkonyati fűrtön,
a földi mélység halott és eleven nyugalma,
égi ködökön túlról leoldozott magasság.
Állandó visszatérés fura gyereke vagy:
síró-nevető ölnek felfoghatatlan magzat.
Füvek szigorú rendje a szeszélynek talajt ad
amerre jársz. Az évek odahajolnak hozzád.

BARANGOLÁS
A MANÓK
ERDEJÉBEN

Tenger moha hullt mögöttem,
szélcsend altatta a fákat,
cseppkő nőtt; amerre jöttem
arca szép volt a halálnak.

Tűz mellett kígyót öleltem,
barlangból muzsika áradt,
patakmederben pihentem,
patkánybőrből húztam sátrat.

Jégtükörré vált az arcom.
Tenyeremben holdat láttam;
végignyúltam holt haraszton,
magamból hétszer kiszálltam,

kedvesem fölém hajolt. Én
nesztelenül porrá lettem.
Hajnalig hasalt a lelkén,
bámult üresen felettem.

Holnap már minden
másképp hangzana.
Megbotlik álmában az ólomkatona,
a kezem önálló életre kél,
a fűben rengeteg tücsök zenél
ma éjszaka. Holnap már minden
másképp hangzana.

Három rigót keresnek hajnalig.
Reggelre tompán csörög mindenik,
de pontosan, és ez a lényeges.
Egy örült éjjel rigókat keres,
mert reggelre bezár a Skatulya,
mereven áll az ólomkatona,
ám most még tagadhatatlan az éj:
zenélj, tücsök, s ha vagy,
rigó, zenélj!

Csak hallgatok,
mint alvó szőrmacik
fülén a varratok.
A mozdulat üvegből lenne:
eltörik, s a zajra
fölriadnának a szőrmacik —

ezért csak ülök némán,
meg se moccanok —
(de vajon álmodják-e
amit gondolok?)

Tócsa tükrén szellem ül,
fűzfaág hajol,
karimátlan kalapot
hajigál a Hold.
Fél szemére Bánat írt
koromkarikát,
ázó sugárlábakon
hurcolja magát.

Éjféltájban felröpül
három paripa,
zöld viharral álmodik
a bűgócsiga,
Szikra-anyót hívja egy
fázó szalmaszál,
szemhéjadra száll ezer
szentjánosbogár.

Volt-e madarad füstszínű,
apró, tenyérben szundító?
Voltál-e mohavár terén
virágharangot kongató?
Jártál-e tölgylevél alatt,
honnan a cincér megszökött,
vigyáztad-e az őszikét,
amíg hiába öltözött?

Láttad-e álmos arcodat
harmattócsában ringani,
sejtetted-e, hogy mit akart
a Hold a Naptól hallani,
miért kergette hasztalan
háromszázhárom éjen át
e nyugtalan fehér kobold
az égi tűz titoknokát?

Lehunyt szemedre hull a vakolat,
görnyedt anyóka papucsá kopog.
Paszulycsírának álmodtad magad,
eső helyett mogyoróhéj potyog.

Ha mosolyogsz, vén kintornás zenél,
szüette fából kihajt a virág;
halott menyasszony szellemtáncra kél,
árnyékban lapuló haramiák

tenyérszi pillangókká vedlenek.
Hajnal küszöbén észrevétlenül
elhagyják medrüket a nagy vizek,
a füled mögé hangya menekül;

ujjadra ül egy régi-régi nyár
agyonvadászott kék szöcskeraja,
anyád az égbolt kapujában áll,
bokáját éri lángoló haja.

Kopogtatott.
Apóka akkor varrt magának
diólevélből papucsot.
Beburkolóztunk színezüstbe,
a pipa fondorodó füstje
eltüntette az ablakot...
Anyó lábához gombolyodtam.
Ő csupán elmosolyodott.
Kockás takaró volt a térdén,
azt suttogetta: a mese végén
ígérem, megpillanthatod;

de nem volt már
se füst, sem ablak,
sem anyó őszes mosolya,
csak vágytam nem tudom, hova,
és örökösen kopogtattak.

Tudod-e, amit én
nem tudhatok,
amiről holdtöltekor
álmodok,
emlékszel-e, ha
el vagyok feledve,
s velem vagy-e,
amikor nem vagyok?
Álmomban, egyszer,
súgva-settenkedve
eljössz-e velem
sétálni a csendbe,
és engeded-e majd,
ha megfagyok,
hogy eltemessenek
a tenyeredbe?

Mondd el nekem,
mért nem vagy idegen,
mozdulataid
honnan ismerem,
mért tudom rólad,
amit még te sem?
Mondd, meddig tűröd
azt, hogy olvasom,
mit ír a ránc
tűnődő arcodon,
hogyan szótlanságod
értem, hallgatom?
Tanulod-e, mi az,
amitől félek,
hol nyitott ajtót
testemen a lélek,
mit mondanék,
amikor nem beszélek?
Végül csak annyit:
vigyázol-e rám,
ha nem jut már
eszembe a szezám,
leszel-e testvérem,
anyám, apám?

Korareggeli teliholdnál
ne magyarázd az álmodat.
Fáradt tenyérrel integettél,
a furulyaszó elmaradt;

eltűnt a bundás
babszem-pásztor,
a bárány visszafordult párszor
s megbámulta az orrodát —

gyufásdoboznyi házikókban,
kakukkfű-takaró alatt
nem tudtak megnőtt szárnyaikról
az alvó szarvasbogarak.

*BÁBUK,
BOHÓCOK,
VÁNDOROK*

Kutak vize zavaros,
mezők ködben áznak,
tóvidéken súlytalan
fénylények cikáznak.

Hallgatag az éjszaka, mozdulatlan állja
borz haját a nyurga szél amint megcibálja.
Fellegőrző hold alatt álmodó utak
látomással szédítik koptatójukat.
Lenge lányok tánca nő, füvek fuvoláznak,
egyre izznak lebbenő fátylai a táncnak.
Távol ágak sűrűje kerengésbe fog,
sásbölcsőből sárga tűz lángja fellobog,
ám mire az utazó
beleillene,
összecsap a kép előtt
füstnek függönye.

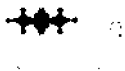

Bálványos vára omlik.
Csak kapuíve áll
tanúként nyughatatlan
szellem sétáinál,

ki őszét rügybe rejtve
hordozza szüntelen,
belső terek szavával
a múltba átüzen;

ellobbant fáklyafények
egyszeri bűvkörét
oltatlan szomjúsággal
feszítve egyre szét,

föld vonzását leküzdő
bolthajtások alatt
az elévülhetetlen
mondat után kutat.

Térből kibúvó féktelen mezőket
talált az álmatlan csatangoló.
Szótlanná változott, ki látta őket.
Bohócnak fény, bolondnak bú való.

Tükörbe nézett hajnaltájt a szajha.
Míg rátaláltak, édesen aludt.
Valami kóbor szellő kitakarta.
Vaktában aki indul, hazajut.

Utolsó álmom — gondolta a jósnő —
perc múltán minden titkot megtudott.
Fekhelyén halomban hever a sós kő.
A sors-fonálra nem köthetsz bogot.

Csapszékben ül, míg nő a rejtező hold,
kulacsát kérdi kábán a csaló:
enyém a hang, vagy jókedvében ő szólt?
Bohócnak fény, bolondnak bú való.

Kivert kutyák városában
húzom meg magam,
vacogásba ékelt álmom
gondolattalan.
Arcok, sápadt holdkaréjok
lassú tánca ez:
gyertyafényben olvadékony
aranyfüst-lemez.
Könnyű selymek verejtékkal
gyöngyös homlokon;
csontkösöntyűk koccanása
ringat, körbefon;
két szememben kergetőző
tündér árnycsapat —
kivert kutyák városában
ikon-alkonyat.

A nyugtalanság délkörén
sosem időző napot várod.
Lelkednek közepén a kétség
embernyi alagútát rágott,

ahol homok és gránitszikla
egyazon szakadékba hull.
Játékát elunta a bábos:
kötéltáncolni tanul.

A távolság, akár a kígyó,
saját magát emészti el,
pihen a zümmögő idő is,
tán altatódalt énekel;

kötelet bolygat bábu-álom,
fatestben élő szív dobog —
hallgatja tér és idő csendje,
nap tüze távol fellobog.

A bohóc égő városban sétál.
A tűznek fojtó füstje nincs.
Sárgászörös és izzó barna
és földrehulló rézkilincs;
dobpergés: omló szemöldökfa.
Füttyös, vaksi ablakkeret
úton heverő cserepekből
pikkelyes monoklit veret;
kígyózik minden, mintha élne
úgy támaszkodik köre kő,
a bohóc égi városban sétál,
zengő porondja egyre nő.

Hajnalban köd üli a várost,
fáradtan csüng alá a kéz,
cseréptetőkön jár a hold,
az álmatlan vándorzenész.
Kóbor kutyák tekintetében
kavicsok mossák arcukat,
egy uccahossznyi ébredésben
a szél szoknyák után kutat.

Az esetleges történeten kívül
tiéd a tájék, végek vándora.
Felnyíló ajkad serlegébe gyűlik
számkivetettek áldozó bora;
túl a fogalmon, körvonalakon túl
dzsinnek hatalma nyomodba sem ér,
fakul a kép, szavak üteme lassul:
a titok teste töretlen kenyér.

Könyvünk hiányzó lapjai:
lapok egy szökés történetéből,
rajzok az elsüllyedt város utcáiról,
ahonnan részegen tévedt
hozzánk az éjszaka;

szellemidézők hajdani
tudása alvásról-ébredésről;
részletek hajnali csendünk védáiból,
dolgoknak s dolgok nevének
elveszett lajstroma.

Honnan e fény, mely hordozza arcod,
honnan való e bűvös zene,
mely összerombol és újraalkot,
beföd, de mintha röpítene?

Földednek érces, mély folyosóin
miféle szellem emléke él?
Ez a magasból rádzuhogó szín
hány árnyalatú nyelvet beszél?

Mikor a hajnal fátyola libben
sebesen foszló fellegeidben
rejlík-e gyermeki látomás?

Hajdani hangod felfogod-e,
szól-e szívedből hozzád vele
a Császár, a Szent és a Komédiás?

Az Ismeretlen küszöbén
lovasra váró égi mén
s a Bátrak Kútja
ránkmaradt;
magányunk végső éjjelén,
dagadó fellegek alatt
a magzatburok
elhasadt.

Lóháton, téli éjszakában
távolodó kísértet
— pedig örökké hazavárják —
éghet a mécses,
éghet.

A táj egy pontba összefut
— lóháton jár az élet —
halántékon hűvös tenyér:
éghet a mécses,
éghet.

Hiúzléptekkel jó a reggel,
hogy észrevétlen elragadja
a firkát, mit bolond kezekkel
mámor vetett az éji lapra;
hogy visszaváltsa annyi meddő
időnek kényszer-zálogát,
s a Semmi fái közt kerengő
lidércen töltse bosszúját:
körébe vonja mesterül
megbabonázott kedvesét,
ki más sugár miatt hevül
s a fényét másért szórja szét...

(Hiúzléptekkel merre járhat?
Túlnő a rajz az ébredésen,
s a mindennapi táj kivágtat
e véletlen reggelnyi résen.)

AHOL LAKUNK,
ELÜL A SZÉL,
A TÉBOLY
RÉSZEGEN
HENYÉL,
HASÁT A NAPPAL
SÜTTETI
A SZERELEM
S FÉLREBESZÉL.

Véreddé tettél, láttalak csitulni,
véreddé tettél, zúgni láttalak.
Ki önmagadban felkutatni mertél,
véremmé lettél: megtaláltalak.

Szememre hulltál. Szótalán tanultam
rejtelveidben álmodni a szót.
Rejtelveimnek vak vándora voltál,
útrabocsátottad az álmodót.

Éhed és szomjad bűvkörébe zártál.
Éhem az étked, szomjam italod.
Bogozd a sorsom, gondolatom bontsad:
bűvös körömet, ím, bezárhatod.

Csókunk a túli világban lakik.
Tükörbezártan várjuk. Valakik
helyettünk élük ájult mámorát,
szaporítván irigyelt táborát
száműzött énjeinknek.

Csókunk szavak ölében szendereg,
nincs igazsága: tudatlan gyerek,
csak szülőarcban fénylő mása van,
játéka jövő, anyagtalan
emlékezéseinknek.

Partomon lakatlan házad.
Alszol-e, gyötör-e lázad?
Alszom-e, gyötör-e lázam?
Partodon lakatlan házam.

Szűkölk álma a véred.
Amit adsz, sosem ígéred.
Amit ígérsz, sose kérem:
dermedők csendje a vérem.

Tétlenség nyugalma súlyos.
Hasonul régi az újhoz.
Homlokon abroncs a szándék:
keserű-édes ajándék.

Lakatlan partodon vándor.
Elbotlik, megakad párszor.
Hívó és dacos eretnek,
szóttalan számkivetettek.

Nem tudom már, adtam-e, vagy vettem.
Kusza képek táguló keretben.
Kába testből emelkedő pára
ráfagyott a lélek ablakára.

Végletek közt meghasonlott játék,
árnyékoddal viaskodó árnyék;
fogvacogva, lázas-mozdulatlan
nem tudom már vettem-e, vagy adtam.

Ahogy mégsem mondom,
mégsem kérdelek,
ahogy tévelygésem beleértem,
káprázat él a képzelt mozdulatból,
a kényszerből, amiről nem beszéltem;
velőmből él, és talán kicsit ebből
az elnapolt tükör-mögötti csendből,
e fogvatartott fájdalomcsikóból,
s a fényből, amit veled elcseréltem.

Szétáramló mozdulatod bennem
tengerzúgás ágazó ereken.
Halántékom lüktetése zálog:
arcom mögé arcod beszivárog.
Rejtőzködőn alvó pórusokban
érintésed emlékképe lobban;
fényel árnyék civódik veszetten:
tér és idő elviselhetetlen.

A báboknak aludni kell.
A hold kalózkendőt visel;
bőröd sóízű, gyöngy pereg,
a vállgödörben tengerek
zúgása hallik, mintha kagyló
ölében nyögne földrehajló
rengeteg;
sziklarajok derengenek,
sirály zuhan,
repülnek foszló fellegek

Míg alszol, álmod őszi kertbe jár,
hol ágak hegyén imbolyog a fény,
s az alkony ajka érintette már
mindazt, mi izzó szikra-tünemény;
míg ébrenlétem karja ringat el
testedre gyűl szélfújta csend-avar,
lélegzetemben hómező leszel,
ereszkedő szemhéjam betakar.

Mint hullongó pihék, oly nesztelen,
oly nyugalommal ülepedsz le bennem,
oly játékosan incselkedsz velem,
mióta égboltodnak földje lettem.

Hideglelős vagy olykor és sötét,
mint hosszú, ájult téli éjszaka,
ha levetkőzi holdfény-köntösét
s nem tudni, önként mennyit tartana;

de úgyhiszem, a könnyűvérű nap
bódító áramának is te vagy
első s utolsó lágy lehellete:

derengő hajnal s alkony bíbora
belőled él; veled sugárzik a
tilosba tévedt idő szép szeme.

Búzakalász ejt szemet,
hó lehull, és eltemet.
Testem új tavaszra vár:
füstölő, mózeskosár.
Vérem hordja ízeid,
arcod rejt és elvakít;
gyermek élne így velem:
mehúzódasz a szívemen.
Csended táguló keret,
befogadja csendemet,
szerelmünkben egyre nő,
alakot ölt az idő.

Hangod már eltanulta,
keretbezárta arcod;
szellemed tévesztőleg
elé hiába tartod,
hasztalan burkolózol
hazug halotti mezbe:
képzelt kúszónövénye
tested már felfedezte.

Hangod már eltanulta,
tested már felfedezte;
hasztalan burkolózol
hazug halotti mezbe,
szellemed tévesztőleg
elé hiába tartod:
képzelt kúszónövénye
keretbezárta arcod.

És elsápadt a fűzfaág
és elmaszatolt arcaid
leutaztak a Szamoson.
Az évszakok redői közt
kutatja vélt vonásaid
a szerelem, és eloson.

Örökké hulló függönyök:
hajam, mely sosem lebegett,
eső-szaggatta válladon
nem ízlelte a sebeket...

Tétova léptek tűnt zaja
még éjjelente hazajár,
az álom összecsuklana,
de önmagát se tudja már.

Fele magányom nem adom.
Ne hordj parazsat válladon.
Méreg a csókom, ne igyad,
ne éleszd halottaimat.
Őszintét hogyha szólt a szád
hazug szavam kegyét ne várd.
Viselt ruháid le ne vedd,
álmain kútját ne keresd;
ha nincs, ki álmát küldi rád,
a délibábot ne imádd;
míg muzsikád el nem apad
ne faragj ködből madarat,
mi nincs se most, se máskoron.
Fele magányom nem adom.

Ha törvényt szabsz, én tisztelem, tudod.
Előbb-utóbb te mégis megszeged:
a levelet-virágot pusztítod,
melengeted a törzset-gyökeret.

A föld felett delej fény imbolyog.
Bóklászol alvó, kopár kerteken.
A föld alatt az ébredés szuszog:
beoltott ágon vadgyümölcs terem.

Pokol ölel (a kínon túli Éden),
könnyel becéz, gyönyörrel megsebez;
keringünk tűznek-víznek búvkörében:
az összeilleszt, elválaszt emez.

Az idő malma visszafele öröl
és látom álmos gyermek-arcodat
és kitisztul a valóság vizéből
a hétköznapiok-kavarta iszap,
mert minden testben önfeledten ég el
anyagot túli, lelken inneni
(és gondolattal, érzelemmel, ésszel
és tagjainkkal nincs mit kezdeni,
hisz óramű a vérünk lüktetése
és szűz világnak áltörvénye üz...)
Nem tudni, lesz-e köztes ébredése
az álomnak, mit életünkbe fűz
valónk, mely tűzfolyók ölén kering
s hogy ismerik-e egymást tagjaink.

Vergődünk-ringunk koromfeketében.
A pillanatra nincs, aki tekintsen.
Kigyúl a Szépség önnön végzetében,
de hitele se, akarata sincsen.
Egyetlen isten él: az éjszaka,
mert megnyílhat az áldozathozónak.
Már csatarendbe álltak napjaink,
már nincs kegyelme mozdulatnak, szónak.
További medrünk elevenbe vág:
sodródunk benne mondhatatlan mélyre.
Követ az önként vállalt árvaság,
az eldobottak önző szenvedélye;
meztelen árnyék mérlegeli sorsunk,
övé a fény, mit öntudatlan oltunk.

Csendes vagyok. Immár meghallhatod
az árnyak lépteinek halk nesztét:
itt ólálkodnak fekhelyünk körül
mákonyos álom magvát hintve szét.
Oly lengő lények: testük úgy mozog,
mint nyurga füst, melyben holt láng lobog
s míg andalító táncuk hallgatom
süllyed szememben sok-sok tarka lom
s indul a szívből zsongó körmenet.
Szavaim szürke csuhát öltenek:
nem szólhatok, és testem sem kísért,
csak lángom izzik élő lángodért —
 így alszom el, és így borítja rád is
 csendjét az éj, e néma katedrális.

*ÖSSZEFOGÓZÓ
HETEK HÓNAPOK:
NAPTÁRADON A
TELIHOLD
VAGYOK.
ÚRÖD TITOKNAK
PERCÉN NÉMUL
EL,
HIDEG VARÁZSA
FOJTÓN ÁTÖLEL.*

PERCEK
HORGÁN

Légy fában apró repedés,
hol megbújik az őszi fény
s az életáram megszakad;

olyanná lényegítsd magad

ki percek horgán fennakad,
mert teste bűvös televény,
min törvényt vesz a szédülés.

E védtelen tenyérbe hull a védett,
az elviselhetetlen áhított;
egy fűzfaág a tóba rácsot éget,
a hab terít fehérítő pázsitot.

Személytelen s kevesbedő magammal
a fényfonálból hálót hurkolok;
kering a csónak, benne ring a nappal,
az éjszaka alattam imbolyog,

akárha útja végnélküli lenne,
akárha újra s újra megszületne
vonszolja egyre sűrű tébolyát —

eredj, te könnyű, csillámtestű hálóm.
Ha megsegítség, ma tébolyomba zárom,
eltüntetem a bomlott éjszakát!

Utazni ködben, almafák alatt,
(tavaszról télbe ágak hajlanak.)
Esőcsepp, égő borostyánlevél,
(a bágyadt fény tócsában is megél —)
nevét feledte garabonciás,
testetlen éjben tűnő tócsafény:
tiszavirágként ébredő varázs
az évszak elfutó patakvizén.

A földön égő, termékeny teher,
hajnal és alkony könnyű násza ez.
Tökéletlennek megbontatlanul
méhében szunnyadó tökéletes.

Az anyag végső megnyugvást keres.
Köznapi zajban eképp alakul
a titok, melyből vérünk eredez,
a csend, amely mindenre megfelel.

A lélek füstös folyosóin
nincs hiteles idő, se tér,
csupán a halvány, furcsa illat
mely mindig új álomba ringat
s homályban könnyedén kísér;

az árny a fény ölében él,
nem nő, és nem húzódik össze,
s hogy nincs, mi valósághoz kösse,
a forma omlik és zenél,
és minden csupa olvadó szín.

Mert immár látom
s hallom is,
ahogy leszáll a tompa köd,
a megtépzott bizalom
fakuló függönye mögött
állok a fogyó hold alatt
s míg hűvös fénye ráncsorog,
hiszem még: hozzám tartanak
arcod mögötti vándorok.

Hallod-e, hullnak a percek. Gömbölyü égi halomba
gyűlnek a titkolt mondatok és csak a hold lila fénye
jár körülöttünk, ajkad mégsem nyílik a szóra.
Hallod-e, rendre morajlik távoli tengerek árja:
visszavonulnak a benti világok, nem feleselnek;
lassan hajlik az ág is, tér nyugovóra az élet,
hull megadón a gyümölcs, leperegnek a kései órák,
ólomsúlyos a test, ám moccan a szívben az árnyék.

Üldözz el, ne kövess, ne kísérts, ne figyelmezz
józan eszemtől elszakadó szavaimra.
Játszol — mennyire testreszabott ez a jelmez,
mennyire véletlenszerű mégis a titka —
így, nevetősen-sajgón jó ez a móka:
szembekötődsi az édenkert közelében;
fárad a test, leszakadnak a Törvény rongyai róla,
nő az Idő, kivirágzik a holt szövedéken.

Hűvös hajnalait eregette a szürke november,
s tudunk elfeledett, babonás szavakat,
tudunk gyógyítani, csodavárni, bánni a tettel,
meghúzódni a csend boltíve alatt;

künn a homályban az ág s a levélsusogásra
figyeltünk
s meghallottuk a távoliak dalait;
zúzos avarban járt saru nélkül karcsu
szerelmünk
lángbaborítván őszünk hajnalait.

Hulló gyümölcsök vándor illata.
Anya suhogó ruhái fehérek.
Nappalaimmal éjszakába térek,
zsugorodik a dolgok alkata.
A kút tenyéryi álma mély nagyon,
bolyongó fények, arcok, tükörcépek.
Gyűrűző levegő, amerre lépek,
a napsugárhoz holdsugár oson.
E légi térben imbolyogva jár
egy képzet, mely a múltból ittragadt,
violaszínű fellegek alatt
íratlan ének hangfoszlánya száll.

BEAVATÁS

Játék-e ez? Igen. Félelmetes
találkozások színpadán vagyunk,
s bár sokszor sétál ismerős alakban
szemünk előtt a végső tettetés,
mennyire értjük a beláthatatlan
időkbe nyúló sóvárgás gyakorlatát,
amelynek szomját oltani kevés
forrás és fény, miből kóstolhatunk —
lélek a testet, test a lelket szövi át
s gyönyörű kínnal továbbélteti
halnitudasunk naiv mítoszát.

Üveges ég alatt, tél-éjszakán
félelem tavából mert ki anyám.
Takaróm ajkának párája volt,
keresztelőmön orgona szólt:
utazó fénysugarak muzsikája
taszító-vonzó térkűszöbön;
aludtam idegen égi kövön,
jég zuhogott és küldtek alája...

Hajnali puszta rejti utam,
tanulok szavakat, nyelvet felejték,
amit az elmúlt világból sejtek
süllyed az álom kútjaiban;
süllyed az álom emberi foltnak
lenni a lenti táj kapuján.
Mint kik a holtak őrei voltak,
járok a mások sorsvonalán.

Akikre kínban érve vártál,
örömmel hajtsanak fejet.
Légy vékonyabb az ökörnálnál,
örökké nyúló csendgyerek.

Úgy lépj közénk, mint aki egyszer
minden időből elmarad;
zizegő fehér levelekkel
ne öltöztess most fel magad.

Légy halk zene, mit sosem értünk,
mit lényünk mégis eltanul,
s mert nem vártunk és nem is kértünk,
tied leszünk tudatlanul,

mint aki többé nem tagad.
Arcunkon alszik, ami elmúlt.
Már nincs miért álcázd magad:
a naptár minden lapja elhullt.

Ki az, ki éjben, félúton
a *volt* s a *van* között
a hallgatás vesszőiből
kosarat kötözött?
Ködben a lépte merre visz,
gerince mit cipel,
az éji árnyék lombjain
tűnődve mit figyel?
Kallódó hangok kórusa
mit árul el neki,
a szó mögötti erjedést
mióta ismeri?
(Az illat, mely nyomába leng
oly könnyű s oly nehéz:
a mondhatatlant hirdeti
feloldoz s megigéz.)

Nyelv mögött, gond fölött
mágus úz ördögöt.
Hetven év füstje száll:
egy küszöb hány halál?

Egy élet óbora,
porló test kóbora,
hány kehely öble vár,
ürítőd merre jár?

Túl dögön, ördögön
ki az, ki elköszön
s megköszön? Mit ígér
földkukac, törgyökér?

Hány kapu szárnya zár,
egy küszöb hány halál?
Van-e út, hova fut?
Elindul, visszajut.

Szivárványhártyán tündököl a kép,
zsibongó fülbe füstös fütty hasít.
Álomban kattogó vonatkerék.
Utaznak rajta látomásaid,

a feledésbe burkolt figurák.
(Szikrányi nappal tűnt szülötte mind.)
Bomlásnak indult írások szerint
bármerre sodródsz, ők várnak reád.

Barangolásaidból ez marad:
a gondolatod-alkotta anyag,
amely szavakban nem talált teret;

kiket nem érlelt égi akarat:
íme a fattyú szellem-ifijak.
Arcukban arcod él, az elveszett.

Amíg belátod: kristályvíz fakad
szavaktól mocskolt szennyesünk alatt,
amíg homlokraégett jel lehull
s az arc tükörbenézni megtanul,
vakul az értelem, és meglehet
gyertyákat gyújt a végleg elveszett
hálókból is kisikló árnyalak
az űrben, ahol nem találtalak.

Bokáig érő sárban,
ködmarta éjszakában
húzott hajamnál fogva
halottfehérre váltan,
egy képzeletbeli
ég alján lengeni
a Hold hét udvarában,
keresni ottrekedt
füstölgő rendeket,
melyeket ébredésem
boglyáihoz kaszáltam.

Növekvők szomja: pendülő íj,
epedő hangzás rézverettel.
Ki fellegárnyból enyhülést adsz,
elbandukoltál, esőember.

S bár néha — véled — elteríti
leveleit a semmi bokra,
magábforduló virágból
ne várj suhogó fénymagokra.

Hol idők száraz szele árad
s a föld az álmod nem siratja,
te, vándor, el ne hidd a tájat:
ma tenger, holnap csend homokja;

hajnali harmat éjre láva,
pogány világot tűz keresztel;
legmélyebb hangjait az Éden
köréd tereli mégis egyszer.

Ezen a tájon vándort nem követ
sem kedves arc, sem visszacsengő szózat,
törődött elmét tűnt köre nem óvhat:
szétfoszlik itt a kölcsön-öltözet.

Újabb kalandnak nem tekint elébe
aki az őszi köd fölött kísér
szépmívű füstöt, mely magába tér,
hogyan alkatának kényszerét megértse;

a szellem ős pecsétje függ azon,
ki meztelen magány jegyében áll
a lét határán: nem uralja már
sem az idő, se vágy, se fájdalom.

Időnként mintha mozdulok,
de testem torzó bábu csak,
meztelen talpamban sajog
sikátorok és tévutak
dalos magánya és a kín,
mely szoborszájjon ottrekedt —

a névtelenség partjain
miért is kérkedem veled?

Ha átlépnéd a tükröd küszöbét,
köszönténének meztelen a tárgyak,
fehér és sárga lángba tartanának,
s tudnád bolyongó csillagok nevét;

megértenéd, hogy mit akart veled
a mindenségbe oltani a föld,
napnak, vagy holdnak fényét viseled,
s mi az, mivel a mindenség betölt;

nem volna tested létrekelt viasz,
nem volna lelked vándor füstözön,
de persze ott is, túl a tükrödön
valami fájna, s nem tudnád, mi az.

HALOTTAIM

Vándormadár volt. Ne ítéljeteK.
És meglehet, hogy mások útját járta,
festett világban, festett szárnyakon.
Senkit sem ismert, nem ismerte senki.
Szerette mindig mindkét végletet.
Már nem hibáztatom.
Cipelt titokban őszi képeket
s amúgy titokban villant át a tájon,
és engedte, hogy ésszerűtlen fájjon
minden sugár és minden rezzenés.
Ha nagyon félt, tudott csodálatos
mandulaszemű anyákról mesélni,
a dologvilág kitágult ilyenkor,
rejtelmes árnyak suhogtak elő
a be nem vallott zúgó tűzfolyamból.
Halottait nem támasztotta fel,
mert hozzájuk járt, ahányszor tehetete,
és álmában is bizonyos helyekre
makacsul visszatért.
Valaki mindig elvadult helyette.
Ő nem törődött már a lét
tükreivel.

Halottaim köröttem ülnek.
Piros ruhájuk rajtam fekete.
A tenyerükön egy-egy gyertya ég.
Omlik a füst a lábaikra le.
Utolsó szavuk arcukon ragadt.
Még találgathatok.
Szeretem vékony, sápadt ajkukat,
s a fényt, mely szemhéjuk fölött ragyog.
Indulnék útra, hosszúra, gyalog.
Sötét hajuk még nő, még fogvatart.
Folyóvíz csillan, körbezár a part,
a gyertyalángok mozdulatlanok.

Ajtáját lassan csukta rám
az ősz, a víz, a föld.
Pókhálósálakon a tűz
keresztültündökölt.
Ösvény ösvénnyel összenőtt,
elringat, eltaszít.
Magára érti már a táj
a tenyér titkait.
A part makacsul fogvatart.
Ők mozdulatlanok.
Míg nézem őket, arcukon
mint árnyék mozdulok.
A csillagábra útjain
nincs érthető nevem.
Lefoszlik rólam mind a négy
megélhető elem.

Ezután mindig követi az ősz.
Riadt szemében rőzselángot ingat
s te nem láthatod őt.
Bolyong kanyargó mellékutakon
télnek, tavasznak, nyárnak ellenébe;
köveket gyűjt, lehullt faágakat
és furcsa tornyokat emel belőlük.

Nem értem őt. A dolgait sem értem.
Mikor már messze jár, a tornyai tövében
az ágak rendre felparázslanak:
felnyitja sok kis tűzszemét az ábra
melyben vonalnak helye nincs;
s bár nem tudom már, mit dúdolt magában,
bár tenyerének árkait se láttam,
a kusza térkép mégis ismerős:
egy más időben, másként erre jártam,
emlékszem, gömbök forгатaga volt ott
ahol most önként felgyúlnak a tornyok.

Már látom őt. Neszez, s én hallgatom.
Távol jár tőlem, ám lehelletét
itt érzem égni-dermedni az ajkamon
(melyről tudom, hogy mozgó
ajkainak mása.)
Elöttem titka nincs,
hát nincs se számadása:
én születéskor rá emlékezem.

Tán túl sokáig voltam közelében,
amikor szám, szemem, szívem hiányzott,
megalázkodni túl keveset látott,
hogy minden útra magával vigyen.

Úgy érzem, ittfelejtett készakarva
s jöttével ősről ősre hiteget,
s én álmaimban látom, merre jár,
hol hajtja vissza, s kötözi a törzshöz
az idő elszabadult ágait,
hogy változtatja szeszélye szerint
az innenső s a túlsó létteret;
látom nyomában hűvösen terülni
a mozgókról lefoszló színeket...

mert közeleg, bár néha meg-megáll,
én kitalálom, ő majd rámtalál.

Táncol a lángban az elmúlt éjszaka árnya,
hull a levél, és hull tenyerembe a pernye.
Perdül már a világ eszevesztett bábeli tánra,
meglazulóban a csillagos ég hevederje.
Lásd, ez a szédült táj, ez a kénytelen izzó
éji világ ragadott pár percre magához;
nincs, ami mozgat, irányít, ésszerű nincs szó,
nincs követendő fénypont: süllyed a fárosz;
nincs a szememben könny, se öröm, csak e minden
pillanatomban égő fájdalom éltet:
bánom már, hogy előző életeimben
elveszítettem az áldó, hűvös igéket.

